

РЕЦЕНЗІЯ

на освітню наукову програму «Біологія» третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти підготовки доктора філософії в аспірантурі Харківського національного педагогічного університету імені Г.С. Сковороди за спеціальністю **091 Біологія галузі знань 09 Біологія**

Рецензована освітня наукова програма є системою документів, розроблених і затверджених закладом вищої освіти на основі чинного законодавства України з урахуванням вимог ринку праці і регламентує цілі, завдання та зміст навчання, методичку викладання дисциплін, науково-дослідницьку роботу та науково-викладацьку практику – тобто усі аспекти навчальної підготовки здобувачів наукового ступеню доктора філософії.

Освітня програма «Біологія» відрізняється орієнтацією на професійні інтереси здобувачів. В ній передбачено можливість формування здобувачами власної освітньої стратегії через індивідуальний вибір навчальних дисциплін в обсязі, що передбачений законодавством та статутом ЗВО. Ґрунтова практична підготовка дозволяє здобувачеві оволодіти компетенціями, необхідними у подальшій професійній діяльності. Форми і методи навчання, викладені в ОП та силабусах навчальних дисциплін сприятимуть досягненню заявлених у програмі цілей і програмних результатів навчання. Освітні компоненти програми становлять логічну взаємопов'язану систему і в сукупності дають можливість досягати поставленої мети.

Значна увага у освітній програмі приділяється вимогам академічної доброчесності і принципам академічної свободи. Передбачається, що молоді доктори філософії зустрінуть підготовленими усі виклики, що стоять перед науково-освітньою галуззю на сучасному етапі.

Позитивним моментом програми можна вважати поєднання традицій наукових шкіл, що функціонують на природничому факультеті ХНПУ з прагненням до створення нових наукових напрямів у тісній інтеграції з європейським та світовим науковим співтовариством. Важливо і те, що велика увага у програмі приділяється засвоєнню обсерваційних, експериментальних та порівняльно-аналітичних методів, комп'ютерному моделюванню біологічних процесів, статистичному аналізу кількісних та якісних даних, методам польових та лабораторних досліджень, зокрема мікроскопії, методам чистих культур, ПЛР, секвенування ДНК, методам електрофізіології та ендокринології.

Маю надію, що випускники програми продемонструють володіння сучасними теоріями і концепціями у сфері біологічних наук, здатність планувати і проводити оригінальні наукові дослідження, тобто усі ознаки самостійного науковця.

Отже, рецензована освітня програма підготовки доктора філософії у Харківському національному педагогічному університеті імені Г.С. Сковороди за спеціальністю 091 Біологія галузі знань 09 Біологія має завершений характер, містить необхідні структурні і змістові компоненти, відповідає основним критеріям якості вищої освіти і сучасному рівню розвитку біологічної науки та може бути рекомендована для впровадження.

Рецензент:

кандидат біологічних наук,
старший науковий співробітник,
в.о. завідувача сектором
низькотемпературний банк
біологічних об'єктів Інституту
проблем кріобіології
та кріомедицини НАН України

Чижевський В.В.

